

Rigsdagen vil foretage noget i denne Retning. Der er enkelte andre Medlemmer indenfor Kommissionen, som har taget Spørgsmaalet op til Løsning paa et andet Grundlag, idet de har foreslaaet, at alle Statstjenestemænd uden Hensyn til, om de var gifte eller ugifte, skulde yde en vis Del af deres aarlige Lønning til en Fællesfond, hvorfra der igen til Tjenestemændene skulde udbetales et vist Tillæg for hvert Barn, de havde at forsørge. Selvfølgelig er der meget, som kan tale til Gunst for en saadan Tanke; det bliver altsaa et Forhold, som paa en Maade ligger udenfor Staten, eftersom der altsaa skulde skabes en indbyrdes Forsikringsfond for Tjenestemændene, hvortil de alle skulde yde, men hvorfra der kun kan udbetales Tilskud til dem, der har Forsørgerpligt overfor umyndige Børn. Man har altsaa i Kommissionen ikke kunnet blive enig om at stille noget bestemt Forslag i den Henseende, og nu faar vi jo se, om Rigsdagen vil være i Stand til at blive enig om noget i den Retning.

Et andet Spørgsmaal, Kommissionen heller ikke har været fuldkommen enig om, er Spørgsmaalet om Lønnen for de kvindelige og de mandlige Tjenestemænd. Der er adskillige Slagord, havde jeg nær sagt, man baade ved den ene og den anden Lejlighed kan høre fremsat angaaende dette Forhold; der er eet, som siger: Lige Løn for lige Arbejde, og der er et andet, som siger: Lige Løn for Mand og Kvinde i samme Stilling. Overfladisk set skulde man tro, at det betød et og det samme, men det gør det ikke, lige Løn for Mand og Kvinde er ikke det samme som lige Løn for lige Arbejde. Ifølge alle de Oplysninger, som har foreligget for Kommissionen, er det godtgjort og fastslaaet, at de kvindelige Tjenestemænd, om de end naturligvis i mangfoldige Stillinger kan udrette akkurat det samme som Manden og maaske i enkelte Stillinger gøre Arbejdet bedre, paa Grund af hele deres Fysik og andre Forhold i al Almindelighed ikke er i Stand til at udrette det samme som Manden. Navnlig fremgaar det tydeligt af den Omstændighed, at Antallet af Sygdomstilfælde blandt de kvindelige Tjenestemænd er saa overordentlig meget større end blandt de mandlige. I visse Grene af de Admini-

strationer, fra hvilke vi har faaet Oplysninger, er Tallet mere end dobbelt saa stort for Kvindernes Vedkommende, og da Udførelsen af Arbejdet for syge Tjenestemænd som Regel betales af Statskassen, bliver der en Merudgift for Statskassen for de kvindelige Tjenestemænds Vedkommende. Der gives altsaa egentlig ikke den samme Løn for det samme Arbejde, fordi de kvindelige Tjenestemænd paa Grund af hele deres fysiske Beskaffenhed ikke udretter saa meget Arbejde som de mandlige, formentlig var der nogen Grund til ogsaa at tage dette i Betragtning ved Udmaalingen af deres Løn. Endvidere er der et andet Forhold, der kan henpeges paa, nemlig dette, at i Almindelighed er Kvinderne ikke Forsørgere, Regelen er, at Manden er Forsørgeren, og det er Undtagelsen, at Kvinden er det. Jeg vil ikke dermed sige, at Kvinderne ikke skulde have en lige saa vigtig Opgave og Gerning som Mændene, tværtimod mener jeg, at Kvinderne har den allervigtigste Opgave; det Arbejde, som Kvinderne ifølge hele deres Naturel særlig maa være henviste til, Arbejdet i Hjemmet, er af saa umaadelig meget større Betydning end det, Manden udfører der; og det er derfor et Spørgsmaal, hvorvidt Samfundet egentlig er tjent med, at gifte Kvinder i væsentlig Grad drages bort fra Arbejdet i Hjemmet. Det tror jeg ikke, Samfundet er tjent med. Jeg er overbevist om, at det Arbejde, de gifte Kvinder har at udrette i deres Hjem, saa langt fra kan erstattes med det, de udretter udenfor Hjemmet, ogsaa som Statstjenestemænd. Men det er en Sag for sig; jeg mener, at gifte Kvinder i Almindelighed ikke skulde befatte sig med andet end at passe deres Hjem og opdrage deres Børn, saa maa Samfundet lønne Manden saaledes, at han er i Stand til at skaffe det nødvendige til baade Kvindens og Børnenes Underhold. Det mener jeg er Mandens Pligt, og saa er det Kvindens Pligt — og den er lige saa stor og meget vigtigere — at bygge Hjemmet og opdrage Børnene. Men det er, som sagt, ikke mange kvindelige Tjenestemænd, der er Forsørgere, og derfor mener jeg, at det ogsaa kunde være berettiget at tage Hensyn dertil ved Udmaalingen af Lønnen for de kvindelige og de